

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Ατομική Γνωμοδότηση: 263/2017

Ερώτημα: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 120626/03.11.2017 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών/Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης/ Τμήμα Εκκαθάρισης Αποδοχών).

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται αν είναι εκτελεστέα η υπ' αριθμ. πρωτ. 814/11.2.16/16.11.2016 απόφαση της Διευθύντριας του Υποκαταστήματος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Κηφισιάς, με την οποία αναγνωρίσθηκε σε συνταξιούχο δημόσια υπηρεσία ως χρόνος ασφάλισης στον Κλάδο Συντάξεως του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με καταβολή των αντίστοιχων εισφορών σε βάρος του Δημοσίου.

Επί του ως άνω ερωτήματος έχουμε την ακόλουθη γνώμη:

I. Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 814/11.2.16/16.11.2016 απόφαση της Διευθύντριας του Υποκαταστήματος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Κηφισιάς, κοινοποιητέα (με απόδειξη παραλαβής), μεταξύ των άλλων, στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (Γενική Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών, Δ/ση Οικονομικής Διαχείρισης, Τμήμα Εκκαθάρισης Αποδοχών), αναγνωρίσθηκε στη συνταξιούχο Μ. Αν. δημοσία υπηρεσία διακοσίων πενήντα επτά ημερών (257), ως χρόνος ασφάλισης στον

Κλάδο Συντάξεως του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με καταβολή ποσού εισφορών 1.764,05 ευρώ, σε βάρος του Δημοσίου, διότι η ανωτέρω είχε υπηρετήσει ως μετακλητή διοικητική υπάλληλος στο πολιτικό γραφείο τ. αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας από 25.10.1982 μέχρι 9.9.1983. Η απόφαση αυτή, όπως προκύπτει από το σώμα της, πρωτοκολλήθηκε στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού στις 7.12.2016 και στην ανωτέρω διεύθυνση στις 9.12.2016, με την πληροφορία ότι κατ' αυτής μπορεί να υποβληθεί ένσταση εντός 30 ημερών από την παραλαβή της. Περαιτέρω, από το διδόμενο με το ως άνω έγγραφο ιστορικό, καθώς και τα συνοδεύοντα αυτό στοιχεία, δεν προκύπτει ότι κατά της ανωτέρω απόφασης ασκήθηκε από τους ενδιαφερόμενους ένσταση στην αρμόδια τοπική διοικητική επιτροπή του ΙΚΑ.

Κατόπιν των ανωτέρω, τίθεται το ερώτημα αν είναι εκτελεστέα η παραπάνω απόφαση.

II. 1. Στην παράγραφο 8 του άρθρου 14 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) ορίζεται ότι: «8. Οι Διευθυνταί των Υπ/των οριζόμενοι κατά τας διατάξεις του οικείου Κανονισμού, αποφασίζουν κατά την ωσαύτως υπό των Κανονισμών ορισθησομένην διαδικασίαν, περί της υπαγωγής εις την ασφάλισιν, της διαρκείας της ασφαλιστικής σχέσεως και της καταβολής των εισφορών και της πραγματοποιήσεως των ασφαλιστικών παροχών, ως και επί παντός ετέρου θέματος ορισθησομένου δια του αυτού Κανονισμού.....».

2. Στα άρθρα 119 και 120 του Κανονισμού ασφαλίσεως του ΙΚΑ (ΥΑ 55575/1479/1965 ΦΕΚ Β' 816), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 2 και 16 του Α.Ν. 1846/1951(Α' 179), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 119: «1. Εάν δεν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης του Υποκαταστήματος, είναι αρμόδιος να αποφασίζει για υποθέσεις, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο τα θέματα που ρυθμίζονται από τις διατάξεις του Κανονισμού και, ιδίως, για υποθέσεις, οι οποίες αφορούν: α) Στην υπαγωγή προσώπων στην ασφάλιση ή στην εξαίρεση από αυτή, για οποιαδήποτε αιτία. β) Στον καθορισμό του υπόχρεου σε καταβολή εισφορών εργοδότη. γ).....».

Άρθρον 120: «1. Εν περιπτώσει αμφισβητήσεων γεννωμένων εξ αποφάσεως Διευθυντού Υποκ/ματος επί θέματος εκ των εν τω προηγούμενω άρθρω

περιλαμβανομένων και υποβολής της υπό της παρ. 2 στοιχ. ζ' του άρθρ. 7 του Ν.Δ. 3710/57 προβλεπομένης ενστάσεως επιλαμβάνεται του ελέγχου της ορθότητας της αμφισβητούμενης απόφασης η Τ.Δ.Ε..... 2. Η ένστασις υποβάλλεται εντός τριάκοντα ημερών από της κοινοποιήσεως της καθ' ης αυτή απόφασης του Διευθυντού του Υποκ/ματος. 3.....4. Η ένστασις δεν έχει ανασταλτικήν δύναμιν, η δε επ' αυτής εκδιδόμενη απόφασις έχει αναδρομικήν δύναμιν, εφ' όσον είναι ευνοϊκωτέρα διά τον ενιστάμενον. 5. Η υποβολή ενστάσεως, μη λογιζόμενη ως παράλληλος προσφυγή, δεν αναστέλλει τας προθεσμίας, ουδέ κωλύει την άσκησιν των τυπικών ενδίκων μέσων. 6.....».

3. Στο άρθρο 7 του ν. δ/τος 3710/1957 (Α' 100) ορίζεται ότι: «1.... 2. Το άρθρο 4 του β. δ/τος από 11-5/26-6-54 περί Τ.Δ.Ε. του Ι.Κ.Α. αντικαθίσταται ως ακολούθως: Η Τ.Δ.Ε. ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες: α) Αποφαίνεται επί των ενστάσεων κατά πάσης φύσεως αποφάσεων του διευθυντή του Υποκ/τος ΙΚΑ που αφορούν την ασφάλιση, τη διάρκεια της ασφαλιστικής σχέσης, τον υπολογισμό και την καταβολή των εισφορών, την πραγματοποίηση των ασφαλιστικών παροχών και οποιοδήποτε άλλο θέμα της αρμοδιότητάς του και επιλαμβάνεται τον ουσιαστικό και νομικό έλεγχο της ορθότητας αυτών..... Κατά των αποφάσεων τούτων επιτρέπεται η άσκησις εφέσεως ενώπιον της παρά τη Διοικήσει εδρευούσης Δευτεροβαθμίου Επιτροπής,.....».

4. Στο άρθρο 7 του ν.702/1977 (Α' 268) ορίζεται ότι: «1. Εις την αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου υπάγονται αι διοικητικάι διαφοραί ουσίας, αι αναφύμεναι εκ της αναγνωρίσεως παραχωρήσεως ή απονομής δικαιώματος, ή ευεργετήματος ή οιασδήποτε άλλης παροχής της αρνήσεως ικανοποιήσεως, εν όλω ή εν μέρει, τοιούτου αιτήματος, ως και της μεταβολής δημιουργηθείσης διά διοικητικής πράξεως καταστάσεως κατά την εφαρμογήν της νομοθεσίας: α) Περί κοινωνικής ασφαλίσεως, καθ' όσον αφορά εις τας εν γένει ασφαλιστικάς σχέσεις μεταξύ των φορέων και των ησφαλισμένων ή των εργοδοτών των, ιδία δε αι διαφοραί περί την υπαγωγήν εις την ασφάλισιν την διάρκειαν ταύτης, τας καταβλητέας εισφοράς υπό εργοδοτών και ησφαλισμένων και τας πάσης φύσεως παροχάς υπό του φορέως. β)..... 2. Αι εκδιδόμεναι κατ' εφαρμογήν νομοθεσίας εκ των αναφερομένων εις την προηγουμένην παράγραφον εκτελεσταί ατομικαί πράξεις ή κατά το άρθρον 45 παρ. 5 του Ν.Δ 170 του 1973 παραλείψεις διοικητικών αρχών ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, υπόκεινται εις προσφυγήν ενώπιον

του κατά την προηγούμενη παράγραφον δικαστηρίου, κρίνοντας κατά τον νόμον και την ουσίαν και δυναμένου να ακυρώση ή τροποποιήση αυτάς. 3. Εάν εις την νομοθεσίαν, κατ'εφαρμογήν της οποίας εξεδόθη η πράξις της διοικητικής αρχής προβλέπεται η δυνατότης ασκήσεως ενδικοφανούς μέσου, συνεπαγομένου έλεγχον της πράξεως νόμω τε και ουσία ενώπιον της αυτής ή ιεραρχικώς προϊσταμένης αρχής ή ειδικώς κατεστημένου οργάνου, η ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου προσφυγή ασκείται μόνον κατά της εκδιδόμενης επί του ενδικοφανούς τούτου μέσου πράξεως. 4. Η προσφυγή ασκείται υπό παντός έχοντος έννομον συμφέρον εντός προθεσμίας εξήκοντα ημερών, αρχομένης από της κοινοποιήσεως ή δημοσιεύσεως, οσάκις τοιαύτη νομίμως επιβάλλεται, της προσβαλλομένης πράξεως ή, άλλως, αφ'ης έλαβε πλήρη γνώσιν ταύτης ο αιτών, επί δε παραλείψεων, από της παρελεύσεως της κατά το άρθρον 45 παρ. 5 του Ν.Δ.170 του 1973 προθεσμίας».

5. Στα άρθρα 63 και 66 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) ορίζεται ότι:

Άρθρο 63: «1. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται σε ειδικές διατάξεις του Κώδικα, οι εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις, από τις οποίες δημιουργούνται κατά νόμο διοικητικές διαφορές ουσίας, υπόκεινται σε προσφυγή. 2..... 3. Στις περιπτώσεις που από το νόμο προβλέπεται, κατά της πράξης ή της παράλειψης, διοικητική προσφυγή, η οποία ασκείται, μέσα σε ορισμένη προθεσμία, ενώπιον του ίδιου ή ιεραρχικώς προϊσταμένου ή άλλου ειδικώς κατεστημένου, οργάνου, και συνεπάγεται τον έλεγχο της πράξης ή της παράλειψης κατά το νόμο και την ουσία (ενδικοφανής προσφυγή), το ένδικο βοήθημα της προσφυγής ασκείται παραδεκτώς μόνο κατά της πράξης που εκδίδεται για την ενδικοφανή προσφυγή. Αν κατά της πράξης ή της παράλειψης προβλέπονται από το νόμο περισσότερες από μια διαδοχικές ενδικοφανείς προσφυγές, το ένδικο βοήθημα της προσφυγής ασκείται παραδεκτώς μόνο κατά της πράξης που εκδίδεται για την τελευταία ενδικοφανή προσφυγή.....».

Άρθρο 66: « 1. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών, η οποία αρχίζει: Α. Σε περίπτωση ρητής πράξης: α) Για εκείνους τους οποίους αφορά: ι. από την κατά νόμο επίδοσή της σε αυτούς ή ιι. Σε κάθε άλλη περίπτωση, από τότε που αυτοί έλαβαν πλήρη γνώση του περιεχομένου της. β) Για τους τρίτους.....».

III. Από τις παραπάνω διατάξεις συνάγονται τα ακόλουθα: Ο Διευθυντής του οικείου Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. αποφασίζει, μεταξύ άλλων, για την υπαγωγή στην ασφάλιση και τη διάρκεια της ασφαλιστικής σχέσης (άρθρο 14 παρ.8 του α.ν. 1846/1951). Σύμφωνα δε με το άρθρο 4 του β.δ. της 11.5/26.6.1954 (Α' 134), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 7 του ν.δ/τος 3710/1957 (Α' 100), σε συνδυασμό προς το άρθρο 39 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητας του Ι.Κ.Α. (απόφαση Υπουργού Εργασίας 57440/1938 – Β' 33) και τα άρθρα 120 και 122 του Κανονισμού Ασφάλισης του Ι.Κ.Α. (απόφαση Υπουργού Εργασίας 55575/Ι.479/1965 – Β' 816), κατά των ανωτέρω αποφάσεων του Διευθυντή του Υποκαταστήματος μπορεί να ασκηθεί ενώπιον της οικείας Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής ένσταση. Αρχικά το μη ανασταλτικό αποτέλεσμα της ένστασης ενώπιον της Τ.Δ.Ε. ήταν στενά συνδεδεμένο με τον αρχικό χαρακτήρα της ως μη ενδικοφανούς προσφυγής, που δεν εμπόδιζε την άσκηση προσφυγής στα ασφαλιστικά δικαστήρια (που πρόβλεπαν τα άρθρα 43 παρ. 4 επόμενα του α.ν. 1846/1951 και δεν λειτούργησαν ποτέ), η άσκηση της οποίας είχε ανασταλτικό αποτέλεσμα (άρθρο 43 παρ. 4 του α.ν. 1846/1951). Μετά όμως την υπαγωγή των εν λόγω διαφορών στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια με το άρθρο 7 του ν.702/1977, οπότε και οι διατάξεις περί ασφαλιστικών δικαστηρίων θεωρούνται και τυπικά καταργημένες, η παραπάνω ένσταση που υποβάλλεται στην Τ.Δ.Ε. μέσα σε ορισμένη προθεσμία και συνεπάγεται έλεγχο της προσβαλλόμενης πράξης κατά το νόμο και την ουσία, απέκτησε τον χαρακτήρα ενδικοφανούς προσφυγής, κατ' άρθρο 7 παρ. 3 του παραπάνω νόμου 702/1977 και ήδη του άρθρου 63 παρ.3 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΣτΕ 1943/2009, 1007/2008, 1043/2007, 269/2006 κ.α.). Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει επίσης ότι οι αποφάσεις του Διευθυντή του οικείου Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α., με τις οποίες γίνεται δεκτό ή απορρίπτεται αίτημα περί αναγνώρισης χρόνου ως διανυθέντος στην ασφάλιση του Ιδρύματος, είναι οριστικές αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση ένστασης κατ' αυτών ή αν η ασκηθείσα ένσταση απορριφθεί (ΣτΕ 1820/2009, 1007/2008, 3379/2007, 835/2004 κ.α.). Τις απορριπτικές αποφάσεις των Τοπικών Διοικητικών Επιτροπών δικαιούνται οι θιγόμενοι να προσβάλλουν με προσφυγή ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών πρωτοδικείων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του ν. 702/1977, ήδη άρθρα 63 επ. του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

IV. Κατόπιν των ανωτέρω, η απάντηση στο τεθέν ερώτημα είναι ότι η ως άνω απόφαση της Διευθύντριας του ΙΚΑ, η οποία παρελήφθη από την Υπηρεσία στις 7.12.2016 και κατά της οποίας δεν ασκήθηκε ένσταση εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας των τριάντα ημερών από την παραλαβή της, είναι οριστική και ως εκ τούτου εκτελεστέα.

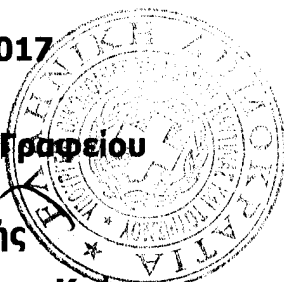
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 28.11.2017

Ο Προϊστάμενος του Γραφείου

Δημήτριος Χανής

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Η Γνωμοδοτούσα

Ιωάννα Λεμπέση
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.